

**RAP
THAT
BOOK**

BREAK

**HIP
HOP**

LESBRIEF - RAP THAT BOOK

DOELGROEP

Leerlingen uit vmbo, leerjaar 1-2

UITVOERING

Docent Nederlands en/of leesconsulent met eventuele ondersteuning van de muziekdocent.

DOEL

Leerlingen door middel van rappen enthousiast maken voor het lezen van Jonge Jury-boeken. Deze lesbrief voegt een aansprekende werkvorm toe aan bestaande leesbevorderingsactiviteiten, zoals een boekenkring of boekpresentatie.

AANSLUITING BIJ KERNDOELEN

Voor Nederlands de kerndoelen A7, A8 en A9. Voor kunstzinnige vorming de kerndoelen F48, F49 en F50.

TIJD

Twee lessen waarbij er tussen les 1 en 2 voldoende tijd zit voor de leerlingen om een boek uit te zoeken en te lezen. Per les is minimaal 25-30 minuten nodig.

NODIG

Per leerling een laptop, tablet of telefoon met oortjes en veel kladpapier, toegang tot internet, eenmaal het boek *Match* (voor de docent), toegang tot Jonge Jury-boeken (bijvoorbeeld in de Mediatheek, via de bibliotheek of in de [online bibliotheek-app](#)).

Let op: deze lesbrief en [het stappenplan](#) zijn vanwege de aanwezigheid van linkjes digitaal. Zorg ervoor dat de leerlingen toegang hebben tot het digitale stappenplan en dat jij toegang hebt tot deze digitale lesbrief.

GOALS

RAP

RAP
THAT
BOOK

KORTE LESOMSCHRIJVING

De leerlingen kiezen en lezen een boek en maken er een rap over. In de eerste les leren de leerlingen hoe ze een boek kunnen kiezen dat bij ze past en wat de Jonge Jury is. Ze moeten immers een boek van de Jonge Jury lezen.

Na de eerste les kiezen de leerlingen zelf een boek en dat lezen ze vóór de tweede les uit. Hier geef je de leerlingen voldoende leestijd voor (indien mogelijk gedeeltelijk in de les).

Les 2 vindt plaats na de leesperiode. Hierin geef je de leerlingen achtergrondinformatie mee over rap en hiphop en laat je ze zelfstandig, door middel van een stappenplan, een rap maken over het boek dat ze hebben gelezen.

RAP

SUGGESTIES VOOR UITBREIDING OF ONDERSTEUNING

Om leerlingen enthousiaster te maken over hun boek, kun je enkele extra (delen van) lessen inruimen voor vrij lezen. Zo blijven leerlingen gemotiveerd om hun boek uit te lezen. De school geeft ze er immers tijd voor. Wil je het écht groots aanpakken en er een project van maken?

Laat alle leerlingen hun rap dan presenteren tijdens een eindshow en huur voor die dag een spoken words-artiest of rapper in voor een spectaculaire afsluiting. Boek een spoken words-artiest eenvoudig via de [Schrijverscentrale](#). Je kunt er, voor uitbreiding of ter ondersteuning, ook een co-project met het vak muziek van maken.

De leerlingen kunnen dan zowel in de muzieklessen als in de lessen Nederlands aan hun rap werken, rap en hiphop kunnen in de muzieklessen extra behandeld worden en de muziekleraar kan helpen met het maken van de beats.

TIP

Leesmotivatie en leesvaardigheid stijgen op scholen die vrij lezen structureel op het rooster hebben staan.

RAP
THAT
BOOK

BEAT

ACHTERGRONDINFORMATIE VOOR DE DOCENT

Lezen is niet alleen belangrijk, maar vooral ook heel erg leuk! Dat weten veel leerlingen op de middelbare school alleen nog niet. Daar moet verandering in komen en daarom is 'Rap that book' ontwikkeld.

Je maakt jongeren enthousiast voor het lezen van boeken door een rapopdracht te koppelen aan een Jonge Jury-boek dat ze willen lezen. Met de materialen in dit pakket kun je de leerlingen onderdompelen in de wereld van rap en het belang van leesplezier.

Uit veel onderzoeken blijkt dat de leesvaardigheid van jongeren flink achterblijft, terwijl de wereld steeds meer lees- en schrijfvaardigheid van mensen verwacht. Door aandacht te besteden aan leesbevordering is het tijd nog te keren. En naast het feit dat het belangrijk is om als school aandacht te besteden aan leesbevordering, is het ook ontzettend leuk.

Het is niet alleen een middel om de taalvaardigheid van je leerlingen te verbeteren, maar het maakt je leerlingen ook creatiever, fantasierijker en sociaal-emotioneel sterker. Daarbij kun je door lekker praten over verhalen en boeken een heel ander soort band met je leerlingen opbouwen. Kortom: leesbevordering is belangrijk én leuk voor zowel leerlingen als docenten.

Rap that book sluit aan bij de leefwereld van vmbo-leerlingen. Daarmee hopen we dat leerlingen in aanraking komen met boeken en zelfs worden geënthousiasmeerd voor het lezen ervan.

RAP
THAT
BOOK

TEACH

LES 1: INTRODUCTIE EN BOEK KIEZEN

Tijdsinvestering

25 minuten instructie en 25 minuten tijd voor een boek kiezen en evt. vrij lezen.

Begin je les met de mededeling dat de leerlingen zelf een rap gaan maken over een boek van de [Jonge Jury](#). Natuurlijk moeten de leerlingen eerst een boek lezen van de Jonge Jury. In deze eerste les leg je de leerlingen daarom e.e.a. uit over de Jonge Jury en het kiezen van een boek.

Wat is de Jonge Jury?

1. Toon [de video](#) van schrijver [Buddy Tegenbosch](#) waarin hij vertelt wat de Jonge Jury is. Vertel zelf eventueel ook nog wat meer over de Jonge Jury (zie kader hieronder).

Een boek kiezen

3. Toon de [tweede video van Buddy](#) waarin hij vertelt over zijn boek en hoe je een goed boek kiest. Als aanvulling kun je [de trailer](#) laten zien van Buddy's boek Match. Ga vervolgens met de klas in gesprek over het kiezen van een boek aan de hand van het boek Match.
 - Wat zie je op de kaft en wat vind je daarvan? Vaak kies je op een kaft, maar die is niet altijd veelzeggend. Neem daarom de moeite om verder te kijken dan die kaft. Match is een goed voorbeeld van een boek waarvan de kaft niet alles zegt. Kijk maar (voer een gesprek over de kaft).
 - Achterflap voorlezen en het gesprek aangaan over het verhaal:
 - o Voetbal, bah, maar... het gaat over veel meer dan alleen voetbal...
 - o Voetbal, vet, maar... waar gaat het nog meer over?
 - o Wat blijft hangen van de achterflap? Waar wil je meer over weten? Waarom?
 - Een fragment voorlezen en hier een gesprek over aangaan.
 - Een prikkelende vraag stellen over wat je hebt voorgelezen, bijvoorbeeld: Izzy is 13 jaar en al twee jaar schoon. Wat gaat er door jullie heen als je dit hoort?
4. Stuur je leerlingen ten slotte op boekenjacht. Geef eventueel de laatste helft van de les de tijd aan je leerlingen om een boek uit te zoeken. Is een gekozen boek te leen in de mediatheek, dan kunnen sommigen zelfs al beginnen met lezen. Laat de leerlingen aangeven welk boek ze gaan lezen. Benadruk dat het gekozen boek van de Jonge Jury moet zijn en verwijst de leerlingen naar die [website](#). Geef ze de tijd om een boek uit te zoeken én te lezen. Les 2 van deze lessenreeks kun je geven nadat alle leerlingen een boek hebben gelezen.

De Jonge Jury, dat ben jij!

De Jonge Jury bestaat uit jongeren van 12 – 16 jaar. Jouw leerlingen kunnen dus ook meedoen. De juryleden lezen boeken en brengen hun stem uit op het boek dat zij het beste vinden. De winnaar krijgt de prijs van de Jonge Jury. Het lezen voor de Jonge Jury gebeurt elk jaar vanaf september tot mei. Het stemmen gaat vervolgens in januari van start en kan ook tot mei. De winnaar wordt op feestelijke wijze in juni bekendgemaakt. [Hier](#) vind je alle leestips van het Jonge Jury Bondgenootschap van 2021 met een korte beschrijving erbij. Laat je leerlingen erin grasduinen en wie weet vinden ze hét jeugdboek dat ze raakt. [Hier](#) kunnen je leerlingen een quiz doen om te kijken welke boekentip van de Jonge Jury het beste bij ze past.

LES 2: WAT IS RAP? & EEN RAP SCHRIJVEN

Tijdsinvestering

30 minuten instructie en 20 minuten zelfstandig werken.

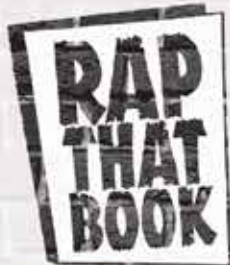
Ongeveer een maand na les 1 ga je aan de slag met les 2. De leerlingen hebben voldoende tijd gehad om het gekozen boek te lezen. Ze kunnen nu dus een rap maken. De leerlingen krijgen voor het maken van hun rap handvatten in de vorm van een digitaal stappenplan en een voorbeeld.

Aftrap

1. Trap af met een kort klassengesprek over de gelezen boeken. Wie wil iets over zijn/haar boek vertellen? Daarna ga je over op het onderwerp rap. Het is leuk om de leerlingen wat informatie over rap mee te geven (zie kader hieronder).

Wat is rap?

Rap is een belangrijk onderdeel van hiphop. In [deze video](#) krijgt de klas een korte uitleg van hoe hiphop, en daarmee ook rap, is ontstaan. Geef de leerlingen die geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van rap en hiphop daarbij [dit artikel](#) van NPO Focus als leestip. Het is een lang artikel, dus geef dit aan de leerlingen die een wat hoger leesniveau aankunnen en intrinsiek gemotiveerd zijn om meer over rap en hiphop te leren.

Introductie van de rapopdracht

2. Laat in de klas [het filmpje](#) van rapper [Jelle Verse](#) zien. Hij heeft een rap gemaakt over het boek *Match*. De tekst van de rap vind je [hier](#). Wat vindt iedereen hiervan? Wat valt op aan de rap?
3. Laat in de klas het [tweede filmpje van rapper Jelle Verse](#) zien met daarin tips voor het maken van een rap.
4. Leg de opdracht uit. Leerlingen maken een rap over het boek dat zij hebben gelezen. Om die rap te kunnen maken, krijgen de leerlingen [een digitaal stappenplan](#). Zorg ervoor dat iedereen daar toegang toe heeft. Sta, voordat je de leerlingen aan het werk zet, nog even stil bij onderstaande aandachtspunten.

Punten van aandacht

- Vertel dat de leerlingen in hun rap het principe 'show, don't tell' toepassen. Dat wil zeggen dat ze niet in hun rap vertellen wat er allemaal in het boek gebeurt, maar dat ze de sfeer, het gevoel en het thema van het boek vooral goed neerzetten.
- Werken de leerlingen tijdens de lessen aan hun rap? Maak dan afspraken over wat ze mogen doen als klaar zijn. Ze kunnen eventueel hun klasgenoten helpen.
- Maak afspraken voor tijdens het werken aan de rap: hoe kunnen ze naar rapfilmpjes kijken en naar beats luisteren tijdens de les?
- Je kunt de leerlingen die dit willen de kans geven hun rap te presenteren bij wijze van boekbespreking. Maak met deze leerlingen afspraken over de vorm en duur van hun presentatie.

COLOFON

Rap that book is een uitgave van Cubiss voor bibliotheken die samenwerken met het voortgezet onderwijs. Cubiss adviseert en ondersteunt organisaties die zich gesteld zien voor vraagstukken op het gebied van lezen, leren en informeren. Bij de totstandkoming van deze uitgave is de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht. Desalniettemin kan Cubiss geen verantwoordelijkheid nemen of aansprakelijk worden gesteld voor mogelijk verkeerde informatie, niet-werkende links of verouderde informatie op externe websites. Al je vragen, opmerkingen en ideeën kun je met ons delen via educatie@cubiss.nl.

Concept: Helga Haak

Uitwerking: Helga Haak en Hannah Schouten, met medewerking van José Peijen, Boudewijn van der Lecq en Ingrid de Jong

Vormgeving: *Valt het Op?* Peter Pagie

EXTRA LINKS

[Extra video van Buddy Tegenbosch waarin hij vertelt hoe hij een lezer is geworden](#)

[De rap van Jelle Verse in mp3-vorm](#)

RAP
THAT
BOOK

RAP

